

Titel: Kapitel VIII.

Citation: "Kapitel VIII.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e20498/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel VIII.

Retsmøder og Retsbøger.

Nærværende Kapitel er saa godt som fuldstændig overensstemmende med det tidligere Forslags Kapitel VIII.

At de saa Afvigelser er der kun Anledning til at frembringe følgende:

§ 66 i Slutningen er indsat en Bestemmelse om Afgang for Bærgen for en Sigtet under 18 Aar til at begære Dørene lukkede ved Retsmøder udenfor Domsforhandlingen.

§ 68 er det foreskrevet, at normalt en Stævningsmand skal benyttes som Retsvidne, naar et saadant skal være tilstede; iøvrigt ere Reglerne om, hvem der kan bruges som Retsvidner, i væsentlig Grad simplificerede.

§ 70 er ny. Den er optaget efter R. L. § 116 og dens Optagelse utvivlsomt praktisk.

§ 73, 2det Stykke, sidste Punktum, er revideret saaledes: „Af Udvaagn, der afgives under Afhørelse for Landsret, optages det Væsentligste i en særskilt Bog“, medens den tilsvarende Regel i det tidligere Forslags § 85 lød: „optager Retsriveren under Formandens Vejledning“.

I samme Paragraf er 4de Stykkes 2det Punktum nyoptaget i Sammenhæng med Reglerne i Udvalgets §§ 284, 2det Stykke, og 320 Nr. 3.

§ 74, 2det Punktum, er givet Rettens Formand en almindelig Bemyndigelse til at lade Protokollforsørler angaaende afhørte Personers Udvaagn oplæse til Vedtagelse, ogsaa hvor dette ikke er foreskrevet som nødvendigt.

§ 78 er Afdgangen for andre end Parterne til at sja Udskrift af Retsbøgerne begrænset til først at gælde efter Sagens Slutning.

Iøvrigt skal med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer følgende bemærkes:

§ 66.

Naar det i denne Paragrafs 1ste Punktum hedder, at „Retsmøderne ere offentlige, hvor ikke det Modsatte særlig er foreskrevet“, sigtes der ved denne sidste Tilføjeelse til Reglerne i Udvalgets

§ 93, 2det Stykke (Votering),

§ 96 (mundtlig Forhandling om særegne Afgørelser fra de almindelige Regler),

§ 196 (Retsmøder under Efterforskning),

§ 230, 2det Stykke, jfr. §§ 303, 3dje Stykke, 329, 2det Stykke, 340 og 341 (Rets-

møder under Domsforhandlingens Forberedelse),

§§ 328 og 339 (Summarisk Afvisning fra Appelretten),

§ 369 (Retsmøder til Forhandling om Tilstedeligheden af subsidært privat Tiltale) og

§ 385, 2det Stykke, 3dje Punktum (Retsmøder til Afgørelse af visse Spørgsmaal om Dømmes Forstaaelse).

Om Paragraffens Indhold iøvrigt gælder det samme som om det tidligere Forslags tilsvarende Regler (§ 79): Det er ikke almindeligt, at Offentligheden udskræffes saa vidt, at den ogsaa omfatter Forundersøgelsen. Dette er vel Tilfældet i den engleste Straffeprocess, men hverken i den franske, østrigske eller tyske. Den R. L. har i sin § 113, 2det Stykke, en til nærværende § 66 svarende Regel. Her man først det afgørende Brud med den tidligere infoistoriske Forundersøgelse, der ligger i at anerkende Parternes Ret til Medvirkning under Forundersøgelsen (jfr. særlig § 205, 2det Stykke) med deraf følgende Konsekvenser, kan der, set fra Retsaandhævelsens Standpunkt, ingen større Betænkelighed være ved at gøre det yderligere Skridt som almindelig Regel at indrømme Offentlighed, naar der blot forbeholdes Retten den fornødne Myndighed til at lukke Dørene, hvor Offentlighed af særlige Grunde maa antages at være til Hindrer for Sagens Oplysning. Offentligheden indeholder jo nemlig ikke blot en vis Garanti for Sigtede mod Misbrug af Undersøgelens Midler, men tillige en Garanti for Dommeren mod ugrundet Mistanke, ligesom den efter Omstændighederne netop kan være fremmende for Sandhedens Udfindelse. Det er altid farligere for en Sigtet eller et Vidne at lyve, hvor de maa risikere, at der blandt de Tilstedeværende er Folk, der straks kunne fremkomme med berigtigende Erklæringer, end hvor de befinde sig alene med Personer, om hvilke de vide, at de ikke have Midlerne til at kontrollere dem paa rene Haand. — Enærere kunde der rejstes Betænkeligheder mod Forundersøgelsens Offentlighed fra Hensynet til Sigtede, for hvem den ofte vil kunne være pinlig. Dette har vel været fremdraget under Sagens Forhandling, men man har dog ment paa dette Punkt at burde blive staaende ved det tidligere Forslags Regel, alene med den Tilføjeelse for Sigtede under 18 Aar, der ovenfor er fremhævet.

§ 67.

Den heri ommeldteændelse kan gøres til Genstand for Klare indenfor de ved § 346 fastsatte Grænser.

§ 68.

Som Tilfælde, hvor Retsvidnes Tilstedeværelse særlig er foreskrevet i Udfæstet, kan nævnes §§ 111, 115, 3die Stykke, 125, 139 og 146, 3die Stykke.

Om den Betaling, der skal tilkomme de heromhandlede Retsvidner, se Udf. 1. L. om Retsafgifter § 86.

§ 69.

Herved skal blot fremhæves, at nærværende Paragraf ikke berører Parternes Adgang til at være til Stede i Retsmøderne, se herom § 207, jfr. § 196, §§ 232 ff., 331 m. fl. og særlig om Forbavaren § 45.

§ 71

er i det væsentlige stemmende med den tilsvarende Bestemmelse i Lovudkastet om den borgerlige Retspleje § 60. Hvorvidt Sagen kan forshettes til Trods for, at Ordet er frataget Nogen, eller at Nogen, der har med Sagen at gøre, er vist ud, maa bero paa Omstændighederne. Er det Sigtede, hvem Ordet nægtes, maa Sagen ikke desto mindre kunne fortsættis, og Sigtede maa talke sig selv for, at han ved sin Afværd har forstærket sin Ret efter § 45 til at tage Ordet til sit Forvar. Viljes han ud, komme for Domsforhandlingens Bedkommende Reglerne i § 236 til Anvendelse, for Forundersøgelsens Bedkommende Reglerne i § 207, næstsidste Stykke. Er det Forbavaren, hvem Retten fratager Ordet, maa søndres mellem, om Forbavaren i Virkeligheden maa antages at have tilendbragt det ham paa-hyllende Hverv — thi i saa Fald maa Sagen eller det Rettergangsskridt, der er Tale om, kunne bringes til Ende uden videre —, eller om Forbavarens Hverv ikke kan anses tilendbragt, i hvilket Fald der for Domsforhandlingens Bedkommende maa forholdes paa samme Maade, som om Forbavaren var udebleven, altsaa efter Analogien af § 232, 2det Stykke, og for Forundersøgelsens Bedkommende efter Princippet i § 208, saaledes at Retten alt efter Omstændighederne udsætter Sagen eller fortsætter uden Forbavarens Medvirksomhed eller med en anden Forbavare.

§§ 72—75.

I disse Paragraffer indeholdes Reglerne om Protokolation ved Retsplejen i Straffesager. Med de ovenfor angivne mindre Ændringer ere disse Regler ganske overensstemmende med det tidligere Forslags. Der gælder derfor om dem i det væsentlige det samme,

som bemærkes i Notiverne til dette: En Del af disse Regler ere fælles for alle Retshandling, derunder ogsaa de enkeltstående. Følgelig er saaledes den almindelige Bestemmelse i § 72 om, at Beretning (o: en fort Fremstilling af Gangen i Sagen) skal optages i Retsbogen, endvidere de i samme Paragraf givne Regler om, hvad der skal angives ved Beretningens Begyndelse, saavel som Reglerne i § 75. Fælles for alle Tilfælde, i hvilke der overhovedet kan blive Spørgsmaal herom, er endelig Reglerne i § 73, 1ste og 4de Stykke, 1ste Punktum, og 5te Stykke.

I Modfætning til, hvad der gælder om de anførte Regler, maa der dertilmed med Hensyn til de Protokolationer, som omhandles i 2det og 3die Stk. af § 73, og som angaa Sagens Bevismateriale, finde en vis Søndring Sted.

Hvad først Afhørelse for Undersøgelseretten angaar, da er den nærmeste Bjemed at stasse Paatalemyndigheden Midler til at afgøre, om Tiltale bør finde Sted, og hvis Tiltale finder Sted, Parterne Midler til at forberede Bevisførelsen for den dømmende Ret. Derimod er Afhørelsen ordentligvis ikke en Bestanddel af selve den afgørende Bevisførelse, omend Benyttelse ved denne kan finde Sted efter Reglerne i § 248. Heraf følger, at Protokolationen maa angive det væsentlige Indhold af de fremkomne Udsagn, men at den i Reglen ikke behøver at tilstræbe en ordret Gengivelse af den Afhørtes Udsagn. I langt højere Grad kan dette være nødvendigt i de Udtagesstilsælde, hvor Udsagnet fremtræder som et foregribet Led af Bevisførelsen, jfr. §§ 102, 111, 125 og 248. En nogenlunde holdig Protokolation vil af Hensyn til Reglen i § 344 ogsaa være ønskelig ved Afhørelser under Domsforhandling for Underret i Sager, der kunne ventes at blive paaanførte. Skulde der imidlertid ikke have fundet tilstrækkelig Protokolation Sted under Domsforhandlingen i en Underretssag, der senere bliver paaanført, vil dette vel nødvendigvis en ny Indfaldelse (nemlig for Landsretten) af de paa-gældende Retjoner, men iøvrigt ikke medføre anden særlig Ulempe.

Hvad de upaaanførte Underretssager (jfr. § 337, 2det Stk.) angaa, da giver § 73 ingen særskilt Forfæst om dem. Protokolationen har nemlig i disse nærmest kun Betydning for Dommeren selv, og det kan derfor overlades til ham, hvad og hvor meget han vil optage i Retsbogen i Henshold til den almindelige Forfæst i § 72, 1ste Stk. Hvad endelig angaar Afhørelse under Domsforhandling for Lands-

ret — hvad enten nu Landsretten er første Instans, eller der er appelleret til den i Henhold til § 341, jfr. ogsaa § 340 jmf. m. § 330 —, kræves derimod en særlig Forfæst, dels fordi denne Ret er en Kollegialret, og det kan være hensigtsmæssigt i Tilfælde af Uenighed at have nogen Støtte i en Protokolation, dels af Hensyn til Rettsmidlerne. End, vel er det en Grundsætning, at der ikke kan finde Anse Sted fra Landsretten med Hensyn til selve Bevist for Tiltaltes Skyld, men saavel Hensynet til de Ansægtende, der tilstedes, som til Muligheden af Sagens Genoptagelse, gør det ønskeligt, at der er sikret en Afgang til at erhverve eller opkræve et almindeligt Indtryk af den stedfødte Bevisførelse. Den Protokolation, der af disse Hensyn finder Sted, bør dog saavidt muligt ikke afbryde eller forstyrre den mundtlige Forhandling; den bør indskrænkes til de væsentligste af de fremkomne Udbyg (hvor enkelt Dommer kan jo iverigt for sig privat gøre, hvilke Noter han vil), der bør holdes afskåret fra den egentlige normale Protokolation og derfor optages i en særskilt Bog, og den bør endelig læses ved Henvisning til tidligere Afhørelser.

Med Reglen i § 73, 3die Stk., om Besigtigelse (§ 115) kan jævnføres § 248 Nr. 1.

At Oplæsning og Vedtagelse af det Retshogens Tilførte angaaende afhorte Personers Udbyg som Regel ikke bør finde Sted ved den Protokolation, der er fremkommen under Domsforhandling for Landsret, følger af dennes Bjemed.

§§ 76—80.

De heri indeholdte Regler stemme i det væsentlige med Reglerne i Civilproces-Udskiftet, jfr. dets §§ 64 in fine, 66—68, 87 og 61. — Forbeholdet i Begyndelsen af § 78 har særlig Hensyn til §§ 157, 169, 209, 220 og 254 næstsidste Stk. Om Fremgangsmaaden, naar Retsskriveren nægter at meddele en forlangt Udskrift, se Udskrift til Lov om Domsmagtens Ordning § 40.

Kapitel IX.

Forkyndelser og Meddelelser.

Ogsaa dette Kapitel er i alt væsentligt overensstemmende med det tidligere Forslag. Bortset fra nogen, af Tydelighedshensyn foretagne, Paragraf-Umskiftten og nogen

redaktionel Ændring (bl. a. har man forbeholdt Ordet „Forkyndelse“ som Betegnelse for de i § 81 omhandlede Meddelelser) er der af Forandringer kun Grund til at fremhæve følgende:

Allerede den Omstændighed, at Indbaldelse til Domsforhandling af Tiltalte, Vidner, Sags- og Sagsmænd ved §§ 226 og 227 er overladt til Overanklageren, har bevirket, at Kapitlet ikke længere kunde indskrænkes til kun at omfatte de fra Retten udgaaende Meddelelser (jfr. endvidere § 217 og § 322).

I Begyndelsen af § 82, 2det Stykke, er Reglen om, at de for en Retstreds bestilte Stævningsmænd ere pligtige at besørge alle Forkyndelser indenfor Grænserne af vedkommende Retstreds, udeladt, da Retstredene kunne blive saa store, at det bliver nødvendigt at dele dem i flere Stævningsmændsdistrikter.

I § 84 b er indføjet et 2det Punktum, hvorved Reglen er bragt i Overensstemmelse med § 3, 1ste Punktum, i Lov om Forandring af visse procesuelle Friste m. m. af 11. April 1890. I hvorvel denne Paragraf af Højesteret er antaget ikke at angaa kriminelle Sager, er der dog ingen Tvivl om, at det vil være praktisk at gøre den fornævnte Del af Paragraffen anvendelig ogsaa paa saadanne.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 81.

Med de under 1. nævnte Tilfælde og Meddelelser jævnføres henholdsvis §§ 151, 208, 226, 305 og 310; §§ 217, 303, 304 og 309; §§ 220 og 308; § 254, 3de Stykke; §§ 322 (325), 338 og 348.

Med de under 2. nævnte jævnføres § 104, § 116, 2det Stykke og § 227.

§ 88.

Den i Slutningen af denne Paragraf givne Regel om, at Stævningsmanden i særdeles paatrængende Tilfælde skal tilfalde „en god Mand“ som Vidne, er naturligvis ikke saaledes at forstås, at Stævningsmanden skal kunne paalægge hvilken som helst god Mand, han vil, at følge med ham. I Udskrift til Lov om Retssagister § 75 er ansat et saadant Beberlag for den „gode Mand“s Virksomhed, at Reglen kan blive praktisk.

§ 84.

Den i „a“ indeholdte Regel gaar i Hensende til Afgang og Pligt til Forkyn-